

MOCIÓ AMB LA FINALITAT DE RESTAURAR LA LEGALITAT EN LA SOL·LICITUD D'INCINERACIÓ DE RESIDUS URBANS I FANGS DE DEPURADORA A LA CIMENTERA UNILAND DE SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS

El dia 3 de juny de 2010 la Conselleria de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya va donar l'autorització ambiental perquè Uniland Cementera SA (al terme municipal de Santa Margarida i els Monjos) utilitzés residus urbans i fangs de depuradora fins a un 33% del seu combustible. Aquest procediment no va gaudir de la transparència ni de la participació pública necessària en no seguir de forma correcta, els tràmits legalment establerts.

Malgrat això, veïns i veïnes de Santa Margarida i els Monjos, de Vilafranca i d'altres municipis de la Vegueria Penedès, i també col·lectius de defensa ambiental com el Col·lectiu Bosc Verd, varen intentar aturar el projecte atès la clara nul·litat del procediment. Això no va ser possible, no trobant el suport necessari des de l'ajuntament de Santa Margarida i els Monjos.

La qüestió fonamental era el greu incompliment de la informació pública que és un tràmit participatiu essencial, obligatori innecessari perquè qualsevol persona o entitat pugui dir la seva opinió dintre del procés d'autorització ambiental.

En concret, l'anunci publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) de la informació pública no exposava realment l'activitat per a la qual s'havia sol·licitat l'autorització ambiental per tal de substituir un 33% del combustible habitual per residus urbans i fangs de depuradora (o sigui, incinerar residus en la cimitera) i en canvi l'anunci exposava que era per una activitat totalment diferent; la fabricació de ciment i extracció de roca, que ja s'estava realitzant.

De l'anunci publicat, res podia donar a suposar que en realitat la finalitat era la crema de residus com a combustible. A més també se silenciaven altres aspectes com la submissió a avaluació d'impacte ambiental i que estava a informació pública el corresponent estudi d'impacte ambiental.

Davant d'aquest flagrant incompliment de la normativa sobre participació pública i transparència, el col·lectiu Bosc Verd i 12 persones veïnes dels municipis de la Vegueria van presentar dues accions de nul·litat en via administrativa que van ser inadmeses pel conseller de Territori Sostenibilitat de la Generalitat (en data 17-09-12) per dos motius totalment improcedents: en primer lloc la falta de legitimació del Col·lectiu bosc Verd i dels veïns quan aquesta era molt clara (així ho va reconèixer després la Generalitat davant del Comitè del Compliment del Conveni d'Aarhus); i segon lloc, la manca de fonament quan la normativa exigeix que ha de ser manifesta aquesta manca de fonament i quan l'extensió del contingut de la resolució (fins a 15 pàgines) i la seva complexa argumentació sobre la manca de justificació demostra que

l'acció no estava mancada de fonament de forma manifesta.

La finalitat de la Generalitat era no tramitar l'acció de nul·litat per tal de no demanar el dictamen preceptiu de la Comissió Jurídica Assessora que és el màxim òrgan consultiu de l'Administració de la Generalitat. Contra la inadmissió de les accions de nul·litat, es van presentar dos recursos administratius que també van ser desestimats pel conseller de Territori Sostenibilitat de la Generalitat el 25 de gener de 2013.

Vàrem fer saber al Síndic de Greuges també aquests incompliments el qual, mitjançant resolució de 23 d'abril de 2013, va decidir, proposar al Departament de Territori i sostenibilitat la conveniència d'aprovar i fer públics uns criteris o pautes per a la publicació dels anuncis d'informació pública perquè s'inclogués les mencions de modificació substancial quan es tracti d'un tràmit d'aquesta rellevància i d'avaluació d'impacte ambiental quan calgui efectuar-ne una de nova. Val a dir que la Generalitat va admetre que l'anunci era millorable, no era prou clar i era defectuós.

Davant d'aquestes negatives, i mitjançant l'ajut i professionalitat del fons de Defensa Ambiental (FDA), comptant amb el suport de la Clínica jurídica ambiental de la facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, es va presentar el 17 de gener de 2014 una comunicació davant del Comitè de Compliment del Conveni d'Aarhus de Nacions Unides.

Aquest conveni internacional tracta l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient, i va ser ratificat per l'Estat espanyol en data 15 de desembre de 2004. Dos anys després (2006) va aprovar la Llei 27/2006, que aplica a Espanya les disposicions del Conveni.

Després de quasi tres anys i mig de la seva presentació aquest Comitè en data 19 de juny de 2017 ha resolt que va haver-hi diversos incompliments del Conveni amb relació a l'autorització ambiental del llavors Conseller de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya de 3 de juny de 2010, Sr. Francesc Baltasar.

La resolució declara les següents **vulneracions de la participació pública i de la transparència:**

1. L'anunci del tràmit d'informació pública fet durant el procediment administratiu per atorgar o no l'autorització ambiental sol·licitada per UNILAND SA no va informar sobre el projecte presentat per aquesta empresa ni sobre altres aspectes importants tot vulnerant els art. 6.2.a, c, d.vi i e del Conveni d'Aarhus (vegeu paràgrafs 92-94 i 108.a) En concret, s'especifiquen els següents greus defectes d'aquest tràmit participatiu:

a) No es va anunciar l'activitat per a la qual s'havia demanat l'autorització ambiental (modificació substancial per a fer servir residus urbans i fangs de depuradora per tal de substituir el 33· del combustible) sinó una altra activitat totalment diferent (producció de ciment i extracció de roca). O sigui, **l'activitat d'incinerar residus en la cementera**

que generava una gran alarma social es va autoritzar sense que el públic n'estigués informat ni pogués presentar al·legacions ja que es va anunciar una activitat, la de producció de ciment, que l'empresa venia fent des de feia molts anys.

- b) No constava l'autoritat pública responsable per dictar la resolució.
- c) No es va especificar la informació ambiental rellevant de l'activitat proposada que era disponible.
- d) I tampoc es va dir que aquesta activitat estava subjecte a avaluació d'impacte ambiental.

2. No es va informar, de forma efectiva, al públic de la resolució que va atorgar l'autorització ambiental, ja que la seva publicitat només per internet és insuficient tot vulnerant l'art. 9.6 del Conveni d'Aarhus (paràgrafs 102-105 i 108.b).

També la resolució del Comitè reitera, en aquest cas, la vulneració de l'accés a la justícia per l'Estat espanyol a causa de la llarga durada dels procediments judicials, el seu prohibitiu cost i la manca de mecanismes apropiats per eliminar o reduir aquestes barreres.

En data d'avui, tanmateix hem tingut coneixement que el DOGC del dia 21 de juliol de 2017 publica un anunci d'informació pública sobre la revisió anticipada d'ofici de l'autorització ambiental de l'activitat de fabricació de clínquer i ciment, promoguda per l'empresa Cemento Portland Valderrivas, SA, al terme municipal de Santa Margarida i els Monjos (exp. B1RA160347).

Com es pot apreciar no fa esment de quina és la raó concreta del procediment, i sembla donar a entendre que és una qüestió de producció. Bé, una vegada més, si aprofundim, veiem que es tracta d'autoritzar la substitució d'una part d'un tipus de residus per a la combustió, farines càrnies, per un altre que és derivat de residus de forns de calç.

El veïnatge davant d'aquests anuncis no té un mínim coneixement què és el que es va a fer i com li pot afectar. Per tant es segueix deixant d'acomplir la legislació en matèria d'informació ambiental.

Així doncs, constatada la greu vulneració de la legislació internacional per la manca de transparència i participació pública en l'atorgament de l'autorització ambiental, que hauria de suposar la nul·litat de la mateixa, tal com aquests veïns i el Col·lectiu Bosc Verd han vingut manifestant, i després que l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, per unanimitat, l'aproves en el seu Ple de data 10 de juliol de 2017, així com de la constatació que encara es venen produint incompliments del mateix tipus, instem al Ple d'aquest consell comarcal, que prengui els següents ACORDS:

1- Donar suport a la decisió presa pel Col·lectiu Bosc Verd i grup de veïns/es que han fet seguiment d'aquest cas, d'instar i aconseguir la resolució de les Nacions Unides que ara ens possibilita demanar al Departament corresponent de la Generalitat de Catalunya que declari la nul·litat de l'autorització per incompliment del Conveni d'Aarhus.

2- Que s'insti a la Conselleria de Territori i sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya perquè actuï de conformitat a dret i tramiti, amb la màxima celeritat, el procediment de revisió d'ofici de nul·litat de l'autorització ambiental tot demanant el dictamen preceptiu de la comissió Jurídica Assessora.

3- Que s'insti a la Conselleria de Territori i sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya que disposi, la suspensió immediata d'allò que ha estat realitzat i fonamentat en la resolució a anul·lar, i es realitzin les accions necessàries per a tal de paralitzar la utilització de residus com a combustible a la planta Uniland de Santa Margarida i els Monjos, fins que, en el seu cas, torni a ser autoritzada.

4- Que s'insti a la conselleria de Territori i sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya a realitzar els anuncis ambientals en la forma que faci explícit quina és la finalitat concreta de les autoritzacions, de forma que amb el titular de l'anunci es pugui entendre aquesta finalitat.

5- Que es demani a qui correspongui legislativament que s'adoptin les mesures legislatives, reglamentàries i executives per assegurar que el públic sigui informat adequadament de les resolucions i no només per internet.

6- Donar trasllat d'aquesta moció a la Conselleria de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, als Consell Comarcals de la Vegueria del Penedès.